

**Spara detta
meddelande!**

2015 **SKYDDS- INFORMATION**

SÄKERHETEN ÄR NUMMER ETT FÖR OSS

Säkerhet är en väsentlig del av den dagliga verksamheten på UPM Jakobstads cellulosafabrik, Alholmens såg och inom virkesanskaffningsorganisationen. Utöver arbetandet har säkerheten en central plats i processhantering samt i förebyggandet av olyckor och arbetsolycksfall.

I denna informationsbroschyr för invånarna i Jakobstadsnejden redogör vi för de kemiska ämnen i processerna vid UPM Jakobstads cellulosafabrik som kan medföra risk för allvarliga olyckor. Därtill berättar vi hur man ska agera i en farsituation. Cellulosafabriken och Alholmens såg ligger på Alholmen i Jakobstad. På området verkar också andra fabriker och anläggningar, men kemikalier som orsakar speciell fara används endast på cellulosafabriken.

Vid cellulosafabriken görs lång- och kortfibrig cellulosa av barr- och björkvirke som kommer från närområdet samt av flis från området sågar. Flisen kokas till cellulosa i sats- och Kamykokare. Vid kokningen avskiljs vattnet med hjälp av kemikalier och värme, kvar blir cellulosafibrerna. Också andra ämnen som t.ex. tallolja utvinns vid kokningen och dessa går vidare till förädling. En del av kemikalierna återgår till cellulosans framställningsprocess och en del bränns i sodapannan som energi. Av den cellulosa som framställs leds en del till BillerudKorsnäs pappersfabrik och blir till kraftpapper. Största delen av cellulosa torkas till balar som lagras i Alholmens hamn, därifrån de skeppas ut på världsmarknaden.

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) är den myndighet som övervakar verksamheten vid fabriken. Denna myndighet har utfärdat tillstånden för de kemikalier som används och lagras på fabriken. Tukes har också godkänt fabriken säkerhetsutredning och den interna räddningsplanen samt utför årliga granskningar. Mera uppgifter om granskningarna och granskningsprogrammet fås av Tukes. Säkerhetsinformation 2015 finns bl.a. på Räddningsverkets internetsidor.

Av de kemikalier som uppbevaras på fabriksområdet klassas endast syrgasen som en potentiell risk för en storolycka. Syrgas används vid blekning av cellulosa. Största delen av syrgasen tillverkas i AGA:s syrgasfabrik på UPM:s fabriksområde och endast en liten del transporteras med bil till fabriken. Transporten sker med tankbilar från Riksväg 8 längs Källbyvägen och Nordanvägen.

Andra kemikalier som medför olycksrisker är kloridioxid och svavelväte. Förutom dessa, används ozon vid blekning av cellulosa. Även om ozon inte klassas som en risk för olycka, berättar vi här om dess egenskaper.

Cellulosafabriken ansvarar för fabriksbevakning, brand- och räddningsverksamhet samt för bekämpningsberedskap för farliga ämnen. Fabriken har en egen fabriksbrandkår.

Fabriken har aktivt samarbete med Mellersta Österbottens och Jakobstadsområdets räddningsverk. De har gemensamma övningar och förbereder sig också för eventuella krissituationer på fabriksområdet. Vid eventuell krissituation eller olycka svarar Mellersta Österbottens och Jakobstadsområdets räddningsverk för räddningsarbetet på Alholmens fabriksområde.

Tilläggsuppgifter om fabriken kemikalier och miljöändringar ger fabriken miljöchef **Kari Saari** (040 585 2770), AGA:s syrgasfabrik **Andreas Karlström** (050 433 7066) samt räddningsverkets verksamhet kemikaliegranskare **Joonas Nuolioja** (040 806 5377).

UPM förnyar bio- och skogsindustrin. Vi bygger en hållbar framtid inom sex olika affärsverksamhetsområden. UPM Biorefining, UPM Energy, UPM Raflatac, UPM Paper Asia, UPM Paper Europe and North America och UPM Plywood. Våra produkter tillverkas av förnybara råvaror och de är återvinningsbara. Vi betjänar våra kunder globalt. 20 000 personer jobbar i vårt företag och vår årliga omsättning är ca 10 miljarder euro. UPM:s aktier är listade på Helsingfors börsen.

På UPM Jakobstads cellulosafabrik, Alholmens såg och på skogsavdelningen i Jakobstad jobbar ca 400 personer samt ca 1 000 personer inom underleverantörsverksamhet med bl.a. avverkning.

Vi producerar sågvara och cellulosa, som till största delen utskickas från Alholmens hamn till våra kunder runt om i världen.

På UPM:s fabriksområde på Alholmen i Jakobstad förädlas närområdenas virke för världsmarknaden

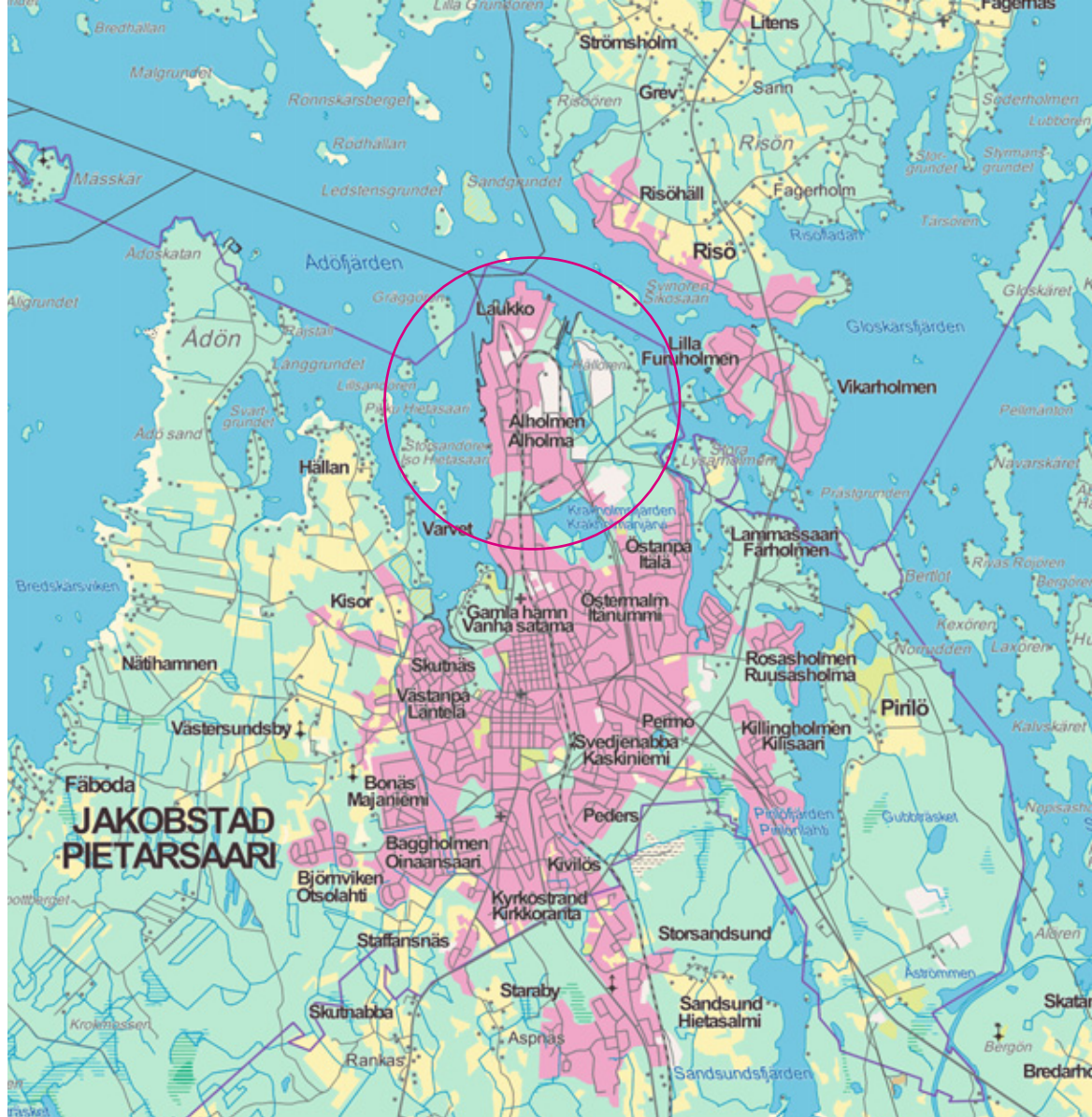
- Alholmens såg: sågvaror av barrstockar
- Cellulosafabriken: cellulosa från fiberved och sågens flis
- BillerudKorsnäs pappersfabrik: kraftpapper av cellulosa
- Walki: industriemballage av kraftpapper
- Alholmens Kraft: energi och ånga av bl.a. torv, bark, skogsrester och stenkol
- AGA syrgasfabrik: syrgas av luft

Egenskaper hos de farliga ämnena på Cellulosafabriken

Ämnets beskrivning	Syre	Svavelväte	Klordioxid	Ozon
Ämnets tillverkning, transporter, lagring och användning	Färglös, luktfri och smaklös gas, som underhåller och intensifierar brand. Icke giftig. Tillverkas till största delen på fabriksområdet. Ca 15–20 st. biltransporter per år. Lagras i flytande form i behållare.	Färglös gas med lukt av ruttna ägg. Giftig. Kan uppkomma i vissa störningssituationer, t.ex. på talloljekokeriet, i processavloppet och på avloppsvattenverket, om sulfidhaltiga vätskor hamnar i kontakt med syror.	Gasen är mörkt gröngul, i låg koncentration är den sötaktig och i hög koncentration har den stickande lukt. Giftig. Framställs på fabriksområdet av natriumklorat och svavelsyra. Lagras som klordioxidvatten i behållare. Vattnets klordioxidhalt är 22g/kg.	Blåaktig gas med stickande lukt, mycket starkt oxiderande. Sönderfaller till syre i luft. Framställs på fabriksområdet av syrgas enligt förbrukningen.
Inverkan på hälsa	Flytande syre och kalla syreångor ger frostskador på huden.	Retar ögon och luftvägar och påverkar centrala nervsystemet. I hög koncentration bedövar gasen snabbt luktsinnet och är livsfarlig.	Retar ögon och luftvägar vid lägre koncentration. Livsfarlig i hög koncentration.	Retar ögon och luftvägar vid lägre koncentration. Livsfarlig i hög koncentration.
Inverkan på miljö	Försakar exponeringsrisk vid blandning med brännbara ämnen. Många allmänt använda material, som icke brinner i luft, kan brinna i syrehaltig luft.	Faran begränsar sig till fabriksområdet och dess omedelbara närhet.	Oxiderar, bleker och fräter de flesta konstruktionsmaterial och många metaller. Klordioxidgasen och -vattnet är skadliga för miljön. Ett gasmoln kan ge upphov till retningsymptom inom några kilometers radie från utsläppspunkten.	Kan i kombination med oljor, fetter och andra brännbara ämnen ge upphov till explosionsartad brand. Faran begränsar sig till fabriksområdet och dess omedelbara närhet.

UPM:s kemikaliestation finns på södra sidan av fabriksbyggnaderna.

GÖR SÅ HÄR VID **GAS**VARNING

1. **Gå inomhus.** Stäng dörrar, fönster, vädringsluckor och ventilationsanordningar.
2. **Koppla på Tv:n eller radion.** Följ de anvisningar som ges.
3. Om du inte kan gå inomhus, **kontrollera vindens riktning. Sök dig undan gasen** i sidovind. Vindens riktning ser du t.ex. på fabriken's rök.
4. Sök dig till en **högre** plats i terrängen. Högre upp är det tryggare.
5. Om du hamnar in i gashaltig luft, rör dig **lugnt**. Skydda andningen genom att andas genom ett **fuktigt** tygstycke.
6. **Lämna inte området** utan myndigheternas uppmaning.
7. Använd telefonen **endast** om du själv är i **akut** behov av hjälp.

ALLMÄN FAROSIGNAL

Den allmänna farosignalen testas månadens första vardagsmåndag kl. 12.

Vid test hörs en 7 sekunder lång, oavbruten signal.

Den allmänna farosignalen är en oavbruten, stigande och fallande siren-signal som varar 1 minut. När den hörs bör alla följa myndigheternas instruktioner.

Faran över -signalen är en jämn oavbruten signal som varar 1 minut. Den farliga situationen är då över.

Tilläggsinstruktioner får du av räddningsmyndigheterna (www.pelastustoimi.fi), från massmedierna samt från Rundradions text-TV på sidan 868 och 112.